

Länsstyrelsen
Norrbotten

Yttrande

1 (3)

Datum
2022-03-07

Ärendebeteckning
536-16143-2021

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet En säker tillgång till dricksvatten

Er beteckning: N2021/02620 SOU 2021:81

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Norrbottens län, tillika Vattenmyndighet för Bottenvikens vattendistrikt, har tagit emot Regeringskansliets begäran om yttrande angående betänkandet ”En säker tillgång till dricksvatten” (SOU 2021:81). Länsstyrelsen i Norrbottens län har valt att lägga yttrandet från Vattenmyndigheten i Bottenviken som en särskild bilaga till huvudyttrandet. Detta på grund av att utredningens förslag är viktiga ur ett vattenförvaltningsperspektiv, där Vattenmyndigheten har ett särskilt utpekat ansvar likväl som en samordnande funktion för ett större geografiskt område än bara Norrbottens län. Då utredningen föreslår att Vattenmyndigheterna ska få ett stort utökat ansvar behövs det utrymme för att mer detaljerat analysera och ge synpunkter på förslagen i dessa delar.

Länsstyrelsen tillstyrker huvuddelen av förslagen i remissen.

Införlivandet av det nya dricksvattendirektivet kommer enligt Länsstyrelsen att bidra till ett ökat fokus på vårt viktigaste livsmedel, samt en förbättrad möjlighet att säkerställa en god tillgång och kvalitet på vår dricksvattenförsörjning.

Länsstyrelsen anser det nödvändigt att öka styrningen av dricksvattenkontrollen för att målet med en ändamålsenlig och riskbaserad kontroll ska kunna uppnås.

En lagstiftning med tydliga krav på myndigheter och verksamhetsutövare underlättar genomförandet av en effektivare kontroll och en säkrare dricksvattenproduktion. Slutsatsen är därför att informationsplikt och rapportering inte kan vara frivillig.

Länsstyrelser ställer sig positiv till ett förfarande med åtgärdsprogram som utredningen föreslår.

Allmänna synpunkter

Utmaningen med flera olika myndigheter involverade i vår dricksvattenförsörjning och kontroll är att åstadkomma en god

kommunikation och samverkan, vilket innebär att rollerna som utpekade samordnande myndigheter är betydelsefull.

De utpekade myndigheternas uppdrag och mandat måste vara tydligt formulerade, vilket även bör innefatta uppföljning av resultat, rapportering och förslag på eventuell justering av uppdrag och arbetsuppgifter. Länsstyrelsen anser att det framförallt bör vara tydligt vad gäller de ”nya” kontrollområdena och uppdragen, som kontrollen av material och produkter i kontakt med dricksvatten, riskbedömningen avseende fastighetsinstallationer och tillrinningsområden, rapporteringen till EU av drickskvalitetsdata etc.

Definitionen på dricksvatten bör förtydligas avseende om den omfattar livsmedelsföretag inom primärproduktionen eller inte exempelvis anläggningar för livsmedelsproducerande djur samt foderproduktion, samt vilka konsekvenser det i så fall skulle kunna innebära för dessa företag. För närvarande ställs enbart krav på rent vatten av ”hygienisk kvalitet” till djur, inklusive livsmedelsproducerande djur samt vatten av ”lämplig” kvalitet för produktion av foder. Om definitionen på dricksvatten även skulle omfatta primärproduktionen, skulle detta kunna medföra utökade krav på provtagning och rapportering för primärproducenten.

När metod utformas för riskbedömning och riskhantering kopplat till klimatförändringar, behöver tidsförhållanden och hur dessa ska hanteras övervägas noga. Effekter av klimatförändringar är företeelser med ett tidsspänn som sträcker sig över flera decennier i framtiden. Följaktligen behöver en riskbedömning och riskhantering av klimatteffekter i ett tillrinningsområde omfatta företeelser som kan innebära risk över sådan tid. Till exempel långsiktig markanvändning som kan påverka hydrologi och vatten.

Länsstyrelsen anser det viktigt att aspekter avseende klimatförändringspåverkan är regionalt anpassade. Exempelvis torka och brist på dricksvatten är sällan förekommande i Norrbotten och bedöms heller inte vara en risk i ett framtida förändrat klimat i länet.

Utformning av åtgärdsprogram

För att få önskad effekt av åtgärdsprogrammen är det viktigt att de innehåller tillräcklig information för att användas vid prövning och tillsyn av miljöfarlig verksamhet.

Länsstyrelsens erfarenhet är att det i praktiken ofta varit svårt att använda åtgärdsprogrammen i arbetet med till exempel tillståndsprövning av verksamheter enligt miljöbalken (1998:808). Påverkansbilderna är i många fall komplex, vilket ställer höga krav på underlaget vid prövning. Vidare saknas ofta en helhetsbild över relevanta påverkanskällors inverkan på den totala påverkan i berörda recipienter i en prövning av en verksamhet, samt en helhetsbild över

vilka påverkanskällor som det är mest ändamålsenligt att sätta in åtgärder vid för att önskad effekt ska uppnås.

Med hänvisning till förfarandet att åtgärderna riktar sig mot myndigheter och kommuner, istället för direkt mot verksamhetsutövare vill Länsstyrelsen understryka att förfarandet med åtgärdsprogram dock inte får medföra minskat ansvar för verksamhetsutövaren att själv inom egenkontrollen hålla sig uppdaterad, kontrollera och förebygga påverkan från den miljöfarliga verksamheten denne bedriver.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Lotta Finstorp med miljöhandläggare Jennifer Lundbäck och vattensamordnare Maria Tranvik som föredragande. I ärendets slutliga handläggning har även avdelningshetschef Karin Börjesson och vattenvårdsdirektör Johanna Söderasp medverkat.

De som har medverkat i yttrandet

Enheterna för Djurskydd, Samhällsskydd, Social Hållbarhet, Miljöskydd samt Mark- och vattenskydd har deltagit i detta yttrande.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilaga

- Vattenmyndigheten i Bottenvikens vattendistrikts synpunkter på utredningen SOU 2021:81